

USTADNAMƏLƏR**DƏRİNDİ**

Elə müəmmadır aşıq sənəti,
Bir isimdə dörd hikməti dərinə.
Şairdir, məzəkar, sazən, xoş avaz,
Fəth eylə cəmini bəhrə dərinə.

Bu məqamda əhsənlər var, minnət var,
Bir dərgahı, içrə zülmet, cənnət var,
Firuddin var, suluddin var, sünnet var,
Al matahin taybataydı dərinə.

Aşıq oldun aqillərdən elm ara,
Arif məclisində gələrsən kara.
Hər hikmət söylənsə tapmasan çara,
Çulğayar qəlbini dərdi-sər ində.

Huşyar ol, alim var hikmətli söylər,
Elmi dayaz aşıq naçardı, neylər?!
Məclis küdrət çəkər, qəlbini teylər,
Bunu dərk etməzin əqli sərinə.

Yetmiş iki dildə bir para taxta,
O ustad əlində dolanmaz saxta.
Gah başda dolandır, gah da ayaqda,
Eylə qəm evini dərbəder ində.

Adəmdən Hatəmə sazda dəlil var,
Anlamasan tərək et, meydan etmə də.
Alı nəsihəti qalsın yadigar,
Xəbərdar olunsun bu xəbər ində.

GƏRƏK

Yaxşı yerdə düşdün mənim cəngimə,
Cəngimdən çıxmağa bir hünər gərək.
Maya dura bilməz nə qabağında,
Meydana girməyə nə nə gərək.

Saxla dilin, özün üçün qadağa,
Əlimdən gedərsən arana, dağa.
Şahin kimi göydə qanad açmağa,
Havada süzməyə balü-pər gərək.

Camalın şövqündən dilim oldu tənq,
Çayda balıq olar, deryada nəhəng.
Mahalim Göyçədi, kəndim Qızıləng,
Aşıq Alı birdir, birə-bir gərək.

LAZIMDI

Bir kəs ki fənadən üvənsiz köçə,
Diriykən yandırmaq nara lazımdı.
Dəyər əməldədi, şərəf köçdədi,
Vücut xakdan qeyri hara lazımdı?!

Hikmətdən yapıldı xilqət əndamı,
Axırda qalacaq bacasız damı,
Elə ömr eylə ki, yad etsin hamı,
Sində cismın mura, mara lazımdı.

Görmədim ələmdə köçənin şadın,
Alı sazda, sözdə tapdı imdadın.
Ucalsa obada şərəfli adın,
Nə dəfinə, nə də xara lazımdı.

GƏRAYLILAR**ADIDI**

Dövlətdən kerəm, səxa,
Etmək adamın adıdır.
Bu fənada səxavətdə
Qalan Hatəmin adıdır.

Səməri nə sağı yesən?!
Nakəslə bal-yağı yesən.
Bir mərd ilə ağı yesən,
Şəkər o tamin adıdır.

Oxuduğum qəlbə yatar,
Əsəl olub elə çatar.
Söz qoşmuşam min bir qatar,
Min bir Xudamın adıdır.

Elin qocası, ahılı,
Sözdə, əməldə səxalı,
Mahalim Göyçə mahalı,
Mirzə atamın adıdır.

Bir gün gələr köçər Alı,
Ondan bir nişanə qalı.
Anam Fatma, ömrüm balı,
Bəsdə butamın adıdır.

DİLBƏR

Bir bağda bülbül olmasa,
Gülün nə mənası, dilbər?!

Şəhdi-şəkər əzilməsə,
Dilin nə mənası, dilbər?!

Ala gözler süzülməsə,
Baxan canlar üzülməsə,
Dal gərdənə düzülməsə,
Telin nə mənası, dilbər?!

Ocaq yanmaz qalanmasa,
Bağ quruyar sulanmasa,
Qulac qollar dolanmasa,
Belin nə mənası, dilbər?!

Yar dönüb belə gəlməsə,
Qayıdıb elə gəlməsə,
Sonası gölə gəlməsə,
Gölün nə mənası, dilbər?!

Alı neylər dəşt olmasa,
Hərdən seyri-gəşt olmasa,
Məcnunu sərgəşt olmasa,
Çölün nə mənası, dilbər?!

ETİBARINANDI

Ay ağalar, ay qazılar,
Mənim işim zərinnandı.
Bir anlamaz yar əliylə
Yaralarım sarınnandı.

Zərgər də zərinnən oynar,
Dövlətli varınan oynar.
Hərə bir karınan oynar,
Mənimki də xərinnandı.

Davami səhifə 21-də

Aşıq Alı gülü bəstə,
Dərdindən olmuşam xəstə,
İlqar verən durar üstə,
O da etibarlandı.

OLDU

Yar yanında günahkaram,
Doğru sözüm yalan oldu.
Yeriş etdi qəm ləşkəri,
Könüm şəhri talan oldu.

Bax bu qaşa, bax bu gözə,
Yandı bağırm döndü közə,
Keçən sözü çəkmə üzə,
Keçən keçdi, olan oldu.

Aşıq Alı sənə qurban,
Gəl eyləmə bağırimi qan,
Əldən uçdu tülək tarlan,
Sar da kəklik alan oldu.

QOYNUNDA-QOYNUNDA

Ellər köçər, məskən salar
Dağlar qoynunda-qoynunda.
Ana-bala layla deyər,
Çağlar qoynunda-qoynunda.

Yaradınmı qərar qoyub?!
Bağrımın başını oyub.
Çoxlarını ağlar qoyub
Dağlar qoynunda-qoynunda.

Alı deyər barlı bağlar;
Yarım görcək yanar, ağlar.
Sinesini çarpaz dağlar,
Saxlar qoynunda-qoynunda.

YALVARA-YALVARA

Yad olanda yar peymana,
Qaldım yalvara-yalvara.
Keçən günü xeyalına
Saldım yalvara-yalvara.

Sonaları gölə çəkdim,
Cananımı dilə çəkdim,
Telli sazı zilə çəkdim,
Çaldım yalvara-yalvara.

Bəyaz sinə, şəhla gözü,
Görən kimsə çətin dözü.
Alı deyər bir "hə" sözü
Aldım yalvara-yalvara.

GİNAS GƏRAYLILAR

OY ANAM MƏN

Görmək üçün qıbləgahı,
Müdam erkən oyanam mən.
Sizsiz necə ömr edərem,
Oy atam mən, oy anam mən?!

Şad olarsız - bala gəldi,
Mehman qaymaq, bala gəldi.
Görsəm sizə bala gəldi,
Öz çəşməmi oyanam mən.

Zənbür çəkər dala şanı,
Nə sövq eylər dala şanı.
- Alı, ayır dalaşanı!
- Nə bu yan, nə o yanam mən.

YARIYANDI

Haqq bımürvət bir yar oldu,
Ucbatından yarı yandı.
Kəm sevənlər kəm ilqardı,
Yandısa da, yarı yandı.

Güman etmə yaram azdı,
Qəm ucaldı, yaram azdı,
Fırtqət sevən yaramazdı,
Məhəbub dərde yarıyandı.

Çatdı can, anacan, ata!
Deyim: can, ana, can, ata!
Alı canana can ata,
Qoy yarisın, yarıyandı.

YAR ALMADAN

Gərdən çəkib, oğrun baxıb,
Şirin canım, yar, alma dan.
Bağban deyir alma gözal,
Mən deyirəm yar almadan.

Yox dinc seyfim, ya dinc əlim,
Tənə vursa, yad incəlim.
Necə yatım, ya dincəlim,
Sevdicəyim yar olmadan.

Düşdü köhlən baxca nali,
Boy-büsətin bax, can alı.
Qoy tək dərsin baxçan, Alı.
- Vermə yada, yar, almadan. 3

QOŞMALAR

OLDU

Ustadı Ağ Aşığa

Köçübdü sultanım, sərdarım, xanım,
Qəlbim qəm evində pərişan oldu.
Aparıb özüylə dinim, imanım,
Sədrim qəm oxuna bir nişan oldu.

Mədinə dərs verdi, Kərbəla şöhrət,
Dərsi dərsi içində sanılı ibrət.

Qərib kimsənəydi, vətəni Sulduz,
Zülmət dünyasında şöləli ulduz.
Nəmərd qurğusuyla yaşadı yalqız,
Nismimə od saldı, alışan oldu.

Sanaram zülmətdə bir dağ aşığı,
Verdi kəlamıma yar-yaraşığı.
Alı, giryən yad et, sən Ağ Aşığı,
Kədərin hicranla bərişan oldu.

QALDI

Canım cüda düşdü, gedir vətəndən,
Məkanım, məskənim, virana qaldı.
Sanki ayrılıbdı güldən, çəməndən,
Bülbülün əlacı fəğana qaldı.

Yeni gül əkmışdim, mən baxtı qara,
Bulunmaz dərdimə kim eylər çara,
Xoryad əli dəydi heyvaya, nara,
Sinəmdə dağlarım nişana qaldı.

Alı aşıq olmuş bir əhli-dilə,
Təbibim Mövladı, dərdimi bilə,
Bir tərəhümeylə, sən də aqıla,
Çünki, səndən getdi, divana qaldı.

GETDİ

Ay həzarat, gəlin sizə söyləyim,
Axdı eyrim yaşı çay oldu getdi.
Nə ağa, nə nökr, nə bəy, nə paşa,
Həmi bir-birinə tay oldu getdi.

O gün olarmı ki, şad olub gülək,
Sən əyidin qəddimi, ay qoca fələk.
Alı, yaradandan sən eylə dilək, -
O, deyər dərdini ay üzə, üzə.

DE BİR ÜZ-BİR ÜZ

Vaxt məni tulladı qəm dəryasına,
Ovcuyam gəzirəm de bir üz-bir üz.
Leyli müştəğiyam düşdüm odlara,
Yetirin Loğmana, de birüz-birüz.

Fərhad sevdi Şirin yarın kamalın,
Kərəm sevdi Əsli yarın kamalın,
Ürək istər, könül deyər kam alım,
Göz-gözə baxanda de bir üz-bir üz.

Alıyam, xəyalım kəc dolanırdı,
Xosrov da başında tac dolanırdı,
Məcnun Leyli deyib ac dolanırdı,
Almadı Leylidən de bir üz-bir üz

AYA QALMASIN

Bimürvət yar məni candan eylədi,
Tutubdu dəstində ay ağ almasın.
Girdim dostun bağçasına seyr etdim,
Görmədim bağında ay ağ almasın.

Mirzəsisən oxu dərsin hər aya,
Bayram ayı demək olmaz hər aya,
Şahi-Mərdan, özün yetiş haraya,
Düşməni üstümüzə ayaq almasın.

Aşıq Alı deyər: yar ab ağlaya,
Yaxşı təbib gərək yara bağlaya,
Bir yar meylin qeyri yara bağlaya,
Həftə tamam olsa, aya qalmasın.

DOLANA DAĞLAR

Keçdim İstanbuldan, İzmirdən, Qars-
dan,
Gəlmişəm dolana-dolana, dağlar,
Duman, çən libasın qaldır səməyə,
Aman ver müsafir dolana, dağlar.

Meylim olmaz el malında, qoynunda
Yaz iqbalın, bir təşdid də qoy nunda,
Yar fırtqət qoymaz qalam qoynunda,
Hicrandan kədərlən, dol, an, a dağ-
lar.

Aşıqın Alıyam boylu, busatdı,
Bir dürriydim, həcər deyər bu satdı,
Uç ay dolanarsan toylu, büsatdı,
Xəzanda boş, yazda dolan, a dağlar.

AYAĞI BELƏ

Bimürvət yar məni candan eylədi,
Tutubdu dəstində ay ağı belə.
Can deyəni dostlarım, can qardaşla-
rım
Olubdu canıma a yağı belə.

Dar günümdə yetiş dedim, ay ağa,
Müxənnətə göyden bala a yağa.
Bir iyid ki, enə başdan ayağa
Kəsilər dostların ayağı belə.

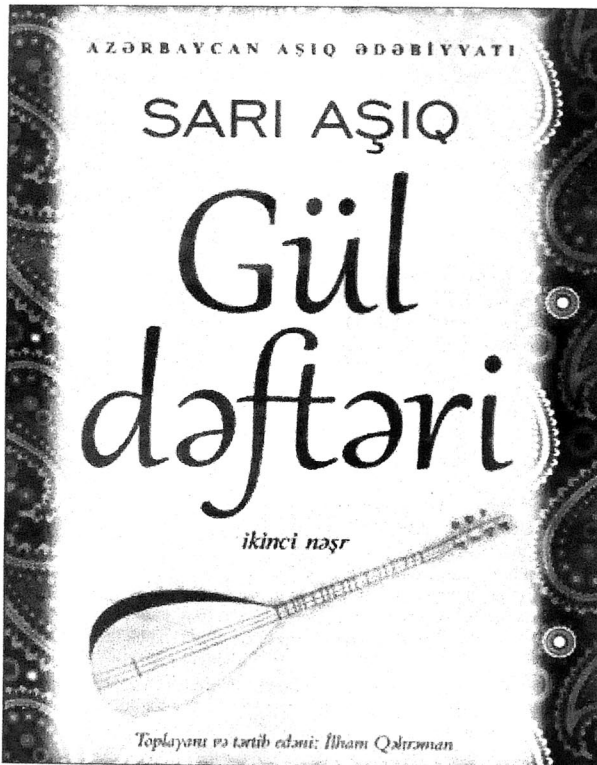
Alı deyər ömrüm sinə yetəndə,
Oxudum dərsimi sinə yetəndə.
Vədəm tamam olub, sinə yetəndə
Bükəllər qəddimə ay ağı belə.

YARASAN MƏNİ

Əl çəkməyəm, baba, əhdi peyman-
dan,
Əldə şəmşir tutub yarasan məni.
Mürği şəmistanam fəhmən uçaram,
Sanasan zülmətdə yarasan məni.

Sər düşdü nəgahan dara çəkəndi,
Mübtəla ahından dara çəkəndi
Tənəf gərdənində dara, çək indi,
Ya yetir vüsala - yara sən məni.

Alı xəcil oldu, ayağa baxdı,
Sərsəri didədən ay ağı ab axdı.
Hər kəsni dəstində ay ağı baxdı
Qurtarar bu qəmdən yar asan məni.

Təbib-i-kar oldu, sağaldı min dərd,
Yurd saldı, sənəti bir gülşən oldu.

Yerdən, göyden, Nuh Nəbidən xəbərdar,
İzah eylər, cümlə neçə elm var.
Baş vurur dəryaya, gövhəri arar,
Neçə-neçə dildə danışan oldu.

Zəburdan, Tövrətdən, Qurandan dərsi,
Eşq əhlini heyran qoydu həvəsi.
Əlindəydi fəzlin bəndi bərəsi
Alimlə, xotkarla yarışan oldu.

İtirdim ümməni, yoxdu damlası,
Tükənməz, ölünce tutaram yası.
Sazımda qəmləndi hicran havası,
Tale təqdirində pərişan oldu.

Koç etdi sərində külli xəzinə,
Ünvansızdı, necə düşüm izinə?!

Qiyət versə üləmələr sözüne,
Nəğmələr içində zərnişan oldu.

Kimi ay qabağa cığa tel düzər,
Kimi qaş altından gözlərin süzər.
Kimi yeyib, içib, sallanıb gəzər,
Kiminin axırı vay oldu getdi.

Aşıq Alı, dərdi canda saxlaram,
Bağrım başın çalın-çarpaz dağlaram,
Geçə-gündüz nalə çəkib ağlaram,
Hayif, gözlərimə zay oldu getdi.

TƏCNİSLƏR

AY ÜZƏ-ÜZƏ

Qəm məni çulğayıb saldı dəryaya,
Cəhd eylədim çıxam ay üzə-üzə.
Oğrun-oğrun öz oduma yanırım,
Qəza vurub saldı ay üzə, üzə.

Yarananda borclu olub bir cana,
Bənzəmədim nə sultana, nə xana.
Dolandım dünyanı, bildim əlsana,
Bu cavan canımı ay üzə-üzə.